

תוף סין כמשפחת-העמים המזרח-גנת.

המחדד היסטורי

מצב זה טומן בחובו סכנה חמורה לרש"ל.

מסכת היחסים בין ישראל וסין היא כולה סיפור של מחול היסטורי, הגובל בשערו-ריה.

בשנים הראשונות של סין העממית, כיהן דויד הכהן כציר ישראל בבורמה. בעמדת-מוקד זו, היטיב הכהן להבין את המתרחש במזרח אסיה. הוא היה אחד הראשונים שי הבינו כי סין העממית עומדת למלא תפקיד עצום בעתיד היבשת.

הכהן יצר את היחסים הראשונים עם פקינג, נתקל שם ביחס אוהד, ודיווח לירושלים: אפשר לכוון יחסים רשמיים בין שתי הדינאמיות. תחילה זאת השקעה מצויה יינתן לגבי העתיד.

התשובה של שר-החוץ משה שרת הייתה חד-משמעית: לא.

שרת פחד מפני האמריקאים. הוא חשש שהתקרבות לפקינג תרגיז את וושינגטון עד כדי כך, שהיא עלולה לשנות את יחסיה לישראל. דויד בן-גוריון, שגילה את סין רק לאחר מכן, לא התנגד לדעה זו.

כיום ברור שהיה זה השש-שווא, וכי ישראל החמיצה הזדמנות היסטורית חד-פעמית. כעבור זמן קצר גילו הסינים את התנועה הלאומית הערבית, ומאז הם מנהלים מדיניות פרו-ערבית קיצונית ועקבית. הם איתרו את הפידאיון הפלסטיני, מושיטים להם עזרה ומעמידים לרשותם את התנועות הפרו-סין. ניות בעולם המערבי נסיונה להתקשר עם מצריים הצליחו פחות, בגלל תלותה של קאהיר בעזרה הסובייטית.

אם תחזור עתה סין לזירה הי בינלאומית ותיכנס לאו"ם, עלול הדבר לחזק עוד הרבה יותר את המערך האנטי-ישראלי באו"ם בעולם.

אפריים קישון לפקינג

בנסיבות אלה, יתכן שכדאי לישראל לעשות נסיון חדש ליצור מגע עם סין. אין לקוות שסין תפקיר את הערבים לשם התקרבות לישראל. אין לישראל מישקל סגור לי המפצה את סין על יחסיה עם הערבים.

אולם יתכן ויש מקום להשגת יעד צנוע יותר: קשירת יחסים פורמליים, ופתיחת אפשרות של דרישה עם סין.

תחת להמחין להתפתחות ירח-הדבש האמריקאי-סיני, כדאי לישראל לבדוק בעצמה, באופן עצמאי, אם יש מקום ליחסים ישירים בינה ובין סין.

אין זה מן הנמנע שסין תהיה מעוניינת בבינון יחסים פורמליים כלשהם, כדי לאגף את ברית-המועצות גם בזירה זו, להגביר את חופש התימרון שלה במזרח התיכון, ולהוכיח לערבים ולמוסקבה שגם לה יש אופציות שונות.

לצורך זה אין חובה דווקא, לשגר מישל לתת פינג-פונג. אם כי יש בישראל ספורי-טאים וחובבים (כמו אפריים קישון) שבחודאי היו שמחים לנסוע לפקינג.

בבירות רבות בעולם שוכנים זו בצד זו שגרירות ישראליות ושגרירות סיניות, וניתן לערוך גישושים בצורה דיסקרטית.

הדבר יביא את מעמדה העצמאי של ישראל, יהווה לחץ על ברית-המועצות לשם שינוי עמדתה הקיצונית כלפי ישראל, ויש מש תזכורת לכל המעוניין בישראל אינה סתם גרורה של ארצות-הברית, אלא מדינה המנהלת מדיניות-חוץ עצמאית משלה.

כאשר אין חדשות - יוצרת אותן העיתונות

שלטון, הלוא היא מפלגת העבודה, מחלקת נסיעות-חינם לעיתונאים לגרמניה. אין צורך לשלם פרוטה. כל ההוצאות, כולל כרטיסי הטיסה וכולל השהייה בגרמניה, הם על חשבו המארחים הגרמנים.

הסתבר שדובר מפלגת העבודה, יורם פרי, הוא שקבע אילו עיתונאים יזכו בפרס. הוא בחר בעצמו את תריסר העיתונאים, שישותפו במשלחת שתצא לטיול החינם בגרמניה.

מובן שהוא בחר בעיתונאים שמפלגת העבודה חפצה ביקרם כמו למשל, דורית

בת עיתונאים מצולמת, כמו זו שנערכה עם שר-הבטחון, משה דיין, לפני מספר שבועות, שהעיתונאים הנוכחים בה היו סטא-טיסטים של הטלוויזיה, הצליחו בקושי להרציא כמה מילים מפיותיהם.

אולם זכר אותה מסיבה, בה נשאלו שאי לות חסרות טעם והושבו תשובות קטועות וחטופות, לא הליב את הרמטכ"ל. הוא פסל אפשרות זו. או הציעה הטלוויזיה כי כתבה הצבאי, רון בן-ישי, הוא שיראיין את הרמטכ"ל.

כמעט והוחלט על כך, לולא לחש מישהו

הטקופים שלי

פורסמו בעיתונות

לנדס, כתבת הארץ, אוהד קריב, עורך ביטאון צעירי העבודה רמזור, יחיאל לימור מרמזרי, ואחרים. בדיעות-אחרונות הוענק הפרס לשלושה: שמעיה קידר, צבי רימון ואילנה תורן, שאומנם אינה עיתונאית אבל לעומת זאת היא מכירתו הפרטית של מזכיר מערכת ידיעות אחרונות, דב יודקוביסקי, תפקיד שבחודאי ראוי שיזכה אותה בפרס מטעם מפלגת העבודה.

מאחר שצבי רימון, שהוא כתב נמל התעופה לוד של ידיעות, עמד לטוס ממילא לקנדה, לא התירו לו בעיתון לטוס גם לגרמניה. לכן החליט יורם פרי, דובר העבודה, להעניק את הכרטיס למנחם מיכלסון, עורך אחד מעמודי השבת של ידיעות. אבל המהומה פרצה, כאשר נודע לכתבי

שאין זה גאה למדינה, שכתב כמו רון בן-ישי, שהוא בעל חוות פנים ילדותית, יראיין את הרמטכ"ל בראיון כה חשוב ורציני. דובר צה"ל נטל על עצמו את בחירת המראיינים, והודיע לטלוויזיה כי נקבע ששלושה מראיינים יראיינו את הרמטכ"ל: הכתבים הצבאיים זאב שיף (הארץ), איתן הבר (ידיעות אחרונות) ורון בן-ישי (הסל"ו ויזיה).

עכשיו הגיעה תורה של הנהלת הטלוויזיה להתקומם. מה פתאום, אמרו אנשי הטלוויזיה, יקבע לנו דובר צה"ל מי יראיין אצלנו את הרמטכ"ל? לא יקום ולא יהיה! והטלוויזיה דחתה את ההצעה. לא יאומן, אבל כמעט כל צמרת המדינה עסקה אותם ימים בשאלה מי יראיין את הרמטכ"ל בטלוויזיה. הנושא עמד במרכז ויכוחים אין קץ. עשרות שיחות טלפוניות, אימונים והצעות. כאן התחיל משחק של "אם אתה מעליב את האיש שלי - אני מעליב את האיש שלך".

לבסוף, אחרי שהטלוויזיה הציעה צוות משלה לראיון הרמטכ"ל (שמואל שגב, הא"לוף (מיל.) חיים הרצוג ואלי ניסן), שנפסל אף

אינם מתלהבים שיתחבו אפים לסיריהם. כך קרה, שבעוד קורא העיתונים הממוצע משתעמם למקרא החומר בעמודי החדשות או על מסך הטלוויזיה, התחוללו הסיפורים המתקיים ביותר מאחורי הקלעים של העיתונות הישראלית.

הקרב על הרמטכ"ל

לפני שבועיים הגישה הטלוויזיה הישראלית לצופים, במסגרת תוכנית מוקד, מסיבת עיתונאים של הכתבים הצבאיים של העיתונות הישראלית עם הרמטכ"ל רב-אלוף חיים בר-לב. הצופים ראו על המסך את הכתבים

רון בן-ישי

הצבאיים יושבים באולפן שורות שורות, מסורקים וענובי עניבות. שואלים בנימוס את הרמטכ"ל שאלות שאת התשובות עליהן ידעו מראש. הרמטכ"ל, בטון השקט והאבהי שלו, השב תשובות חייכוניות, שלא חידשו דבר, כשהוא זוכה לחיוכים גם מצד הפרשן הצבאי האלוף (מיל.) חיים הרצוג, שישב לצידו ושימש כמתווך בינו לבין הכתבים הצבאיים.

הכל התנהל כאילו על מי מנוחות. אבל מאחורי הקלעים של תוכנית כמעט סאטורלית זו, התחוללה סערת רוחות שהרעידה את צמרת המדינה. הסערה התחילה עוד זמן רב לפני שהוחל בהסרת התוכנית. כי כיום הפועה בטלוויזיה אינה דבר של מה בכך. כאשר ידוע כי כמחצית מן תושבי המדינה יחזו בתוכנית מסוימת, שוק-לים בה כל פרט ופרט. כאשר החליטו בטלוויזיה לשרד לקראת יום העצמאות ראיון עם הרמטכ"ל, הועלה ההצעה לערוך את הראיון בצורת מסך

הכתב הצבאי של הטלוויזיה מחרים את הרמטכ"ל

הוא, הצליח חבר הנהלת רשות-השידור נתן שחם, לשכנע את הרמטכ"ל שיסכים לראיון במסיבת עיתונאים עם הכתבים הצבאיים. בר-לב נכנע. אבל כשהוקרנה לבסוף מסיבת העיתונאים עם הרמטכ"ל, בלטה בה בעדרם שלושה כתבים צבאיים: זאב שיף, הכתב הצבאי של הארץ, שסירב להשתתף בראיון ההמוני בטענה שהשאלות נקבעו מראש ואין בו מקום להתמודדות עם המראיינים; כמרכן, רון בן-ישי, הכתב הצבאי של הטלוויזיה, הנפגע העיקרי בכל הפרשה, ששהה אותה, שעה כבניין אך סרב להשתתף בראיון; והכתב הצבאי של העולם הזה, שהטלוויזיה הטילה וטו על הזמנתו למסיבת הכתבים הצבאיים.

המתנות של מפלגת העבודה

בין פסח לחג העצמאות, כשממילא אין עבודה רבה, מתכננים עיתונאי ישראל ראל את חופשות הקיץ שלהם. כמובן על חשבון חברות-התעופה, עיתונאים, או משלם המיסים. וכך, כשחבורה נכבדה מעיתונאי ישראל כבר ארזה את המזוודות לקראת הטיול המאורגן עבורם על ידי אל-על, על חשבון משלם המיסים, בקנדה ובארצות-הברית - נפל דבר בין אלה מהעיתונאים שטרם צי-ליחו לארגן לעצמם איזו נסיעת-חינם קטנה. השמועה פשטה מפה לפה כי מפלגת ה-

הרמטכ"ל

העיתון כי זם אילנה תורן, מזכירתו של הבוס יודקובסקי, תיסע במשלחת כעיתונאית. ועד העובדים התכנס מיד, הודיע לבעלי העיתון כי לא יתירו את יציאתה של המזכירה במשלחת. אמר אורי פורת, יושב-ראש ועד העובדים: "לא רצינו שמזכירה שלנו תיסע במשלחת של עיתונאים. לא איכפת לנו שתיסע בתור מזכירת המשלחת או משהו אחר, אבל לא יוכלו להסכים שפקידה בעיתון תייצג את העיתון במשלחת רשמית כחברת המערכת". בעקבות זאת בוטלה נסיעתה של המזכירה. אבל תוך כדי כך נחשפה השערוריה הגדולה: כיצד יתכן שמפלגת השלטון מחלקת נסיעות חינם לעיתונאים? האין בכך משום שחיתות פוליטית?

לירם פרי, דובר מפלגת העבודה, היה הסבר משלו על כל הפרשה הזו. לדבריו, אין בכלל קשר בין מפלגת העבודה לנסיעות שחולקו לעיתונאים. סיפר יורם: "יהו